

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2CoCsp/47/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118380246
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:6118380246.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana, v spore žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, zastúpeného Remedium Legal, s. r. o., Pajštúnska 5, Bratislava proti žalovanej J. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XX, XXX XX V., o zaplatenie 5.685,98 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 13.08.2020, č. k. 6Csp/72/2019 - 135 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok vo výrokoch III. a IV.

Nepriznáva stranám náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie konanie o zaplatenie sumy 40,- eur zastavil. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4.770,62 eur s príslušenstvom do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol a žalobcovi priznal vo vzťahu k žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 67,80 %.

2. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bola dňa 03.08.2016 uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej poskytol právny predchodca žalobcu žalovanej úver vo výške 5.000,- eur a žalovaná sa ho zaviazala vrátiť v dohodnutých splátkach. Zdôraznil, že predmetná zmluva má spotrebiteľský charakter a vec právne posúdil aplikáciou § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka v spojení s ustanoveniami zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Z dôvodu absencie obligatórnej náležitosti vyplývajúcej z § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, a to uvedenie predpokladov pre výpočet RPMN a v dôsledku hrubého porušenia povinnosti veriteľa skúmať bonitu dlžníka pri poskytovaní úveru, vyhodnotil súd prvej inštancie poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov. Zistil, že z poskytnutej sumy úveru 5.000,- eur zaplatila žalovaná 229,38 eur, preto vyhovel žalobe v časti o zaplatenie istiny 4.770,62 eur. Zastavil konania v časti o zaplatenie sumy 40,- eur v dôsledku čiastočných úhrad žalovanou v priebehu konania a príslušenstvo pohľadávka priznával podľa § 517 a nasl. Občianskeho zákonníka.

3. O trovách konania strán sporu rozhodol súd prvej inštancie podľa §255 ods. 2 CSP.

4. Proti tomuto rozsudku, a to proti výrokom o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a o trovách konania, podal včas odvolanie žalovaný, ktorý navrhol v tejto časti rozsudok zmeniť tak, aby žalobe bolo v celom rozsahu vyhovené a uplatnil si nárok na náhradu trov konania. Žalobca tvrdí, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje všetky náležitosti v zmysle právnej úpravy účinnej v čase uzatvorenia zmluvy, a teda obsahuje aj všetky predpoklady použité na výpočet RPMN v zmysle príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch. Predmetná zmluva obsahuje informáciu

o výške schváleného úveru, počte mesačných splátok, výške mesačných splátok, termínu prvej a poslednej splátky, úrokovú sadzbu, odplatu za poskytnutie úveru a celkovú čiastku, ktorú mal klient zaplatiť. V zmluve je tiež uvedené, že RPMN bola vypočítaná za predpokladu, že dlžníkovi bude poskytnutý úver vo schválenej výške jednorazovo v deň uzatvorenia zmluvy, zmluva zostane platná po dohodnutý čas a dlžník a banka budú plniť svoje povinnosti tak, ako boli v zmluve dohodnuté. Na účely výpočtu RPMN sa použili celkové náklady dlžníka spojené so zmluvou, s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov uvedených v zmluve. Veriteľ nie je oprávnený vypočítať RPMN iným spôsobom a na základe iných príkladov ako podľa vzorca uvedeného v prílohe č. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch a predpokladov uvedených v § 19 tohto zákona. Nesúhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že uvedenie predpokladov na výpočet RPMN umožňuje zistiť správnosť tohto výpočtu, nakoľko súd v takom prípade pojem predpoklady pre výpočet RPMN vykladá extenzívne a nad rámec zákonného ustanovenia § 19 zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalobca ďalej tvrdí, že pokiaľ veriteľ neskúmal bonitu spotrebiteľa ani jedným zo spôsobov podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Ak však veriteľ posudzoval bonitu jedným zo spôsobov uvedených v § 7 ods. 1, potom nemohlo dôjsť k hrubému porušeniu povinností, nakoľko zákonodarca v právnej norme uviedol slovo „alebo“, ktorá výroková spojka v právnej logike predstavuje vylučovací vzťah dvoch hypotéz. Právny predchodca žalobcu posudzoval schopnosť spotrebiteľa splácať tento úver dopytom do Sociálnej poisťovne, do úverového registra a zisťovaním rodinného stavu žiadateľa, potom už následne nemal zákonnú povinnosť vyžadovať od spotrebiteľa aj ďalšie informácie týkajúce sa jeho príjmov a podobne. Právny predchodca žalobcu teda bonitu žalovanej riadne skúmal, pričom toto tvrdenie nebolo v konaní medzi stranami sporu sporné a v tejto súvislosti poukázal na § 151 ods. 1 CSP. Na základe týchto dôvodov navrhol žalobca podanému odvolaniu vyhovieť.

5. Žalovaná sa k podanému odvolaniu nevyjadřila.

6. Odvolací súd preskúmal rozsudok v napadnutom rozsahu, a teda vo výrokoch III. a IV. v zmysle zásad vyjadrených v § 379 a nasl. zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) a zistil, že odvolanie žalobcu dôvodné nie je.

7. Je potrebné konštatovať, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie súdu prvej inštancie, na ktoré odkazuje a vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobcu poukazuje na ust. § 387 ods. 2 CSP.

8. Ako je zrejmé z vykonaného dokazovania, medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bola dňa 03.08.2016 uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere (dobrá pôžička), na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver formou finančných prostriedkov vo výške 5.000,- eur. V zmluve bol dojednaný počet splátok 96, termín konečnej splatnosti 25.08.2024, výška mesačnej anuitnej splátky 99,38 eur, výška poslednej mesačnej splátky 98,26 eur, fixná úroková sadzba 17,90 %, RPMN banky 19,50 %, priemerná RPMN na trhu 10,53 %, odplata za poskytnutie úveru 17,90 % a celková čiastka, ktorú má klient zaplatiť 9.539,36 eur bez poistenia.

9. Medzi stranami konania nebolo sporené, že z takto poskytnutého úveru uhradila žalovaná sumu 229,38 eur.

10. Je potrebné zdôrazniť, že podľa § 11 ods. 2 druhá a tretia veta zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov, v prípade hrubého porušenia povinností podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinností podľa § 7 ods. 1 citovaného zákona sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

11. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že k posudzovaniu schopnosti žalovanej splácať úver pristúpil právny predchodca žalobcu len formálne a jeho postup nenaplnil účel predpokladaný citovaným ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Uvedené zákonné

ustanovenie má zabezpečiť záujem veriteľov správne odhadnúť schopnosti spotrebiteľa splácať úver a správať sa tak obozretne jednak z pohľadu návratnosti úveru a jednak z pohľadu dôsledkov nezodpovedného požíčavania na strane spotrebiteľov.

12. V tejto súvislosti je nepochybné, že právny predchodca žalobcu pri skúmaní bonity žalovanej vychádzal iba z údajov o výške príjmu z databázy Sociálnej poisťovne, registra bankových informácií a z osobného účtu žalovanej bez toho, aby spotrebiteľa požiadal o poskytnutie presných a pravdivých údajov, potrebných na posúdenie jeho schopnosti úver splácať. Je pritom potrebné zdôrazniť, že odborná starostlivosť v tejto súvislosti predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, resp. objektívne podložil minimálne potvrdením o príjme. Právny predchodca žalobcu pritom neskúmal aj iné aspekty, akými sú celkové mesačné výdavky žalovanej, jej reálny príjem, prípadne počet vyživovacích povinností, v dôsledku čoho si nemohol ani utvoriť reálny obraz o jej majetkovej situácii potrebnej pre posúdenie schopnosti splácať dlh z uzatvorenej zmluvy.

13. Právny predchodca žalobcu teda poskytol žalovanej úver bez riadneho posúdenia jej schopností ho splácať, v dôsledku čoho sa aj odvolací súd stotožňuje s vyhodnotením úveru ako bezúročného a bez poplatkov tak, ako to konštatoval súd prvej inštancie. Pokiaľ ide o predpoklady pre výpočet RPMN, zákon č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy v ust. § 9 ods. 2 písm. k) vyžadoval v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať aj všetky predpoklady použité na jej výpočet. Je nepochybné, že do kategórie týchto predpokladov je potrebné zaradiť aj výpočet, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN. Ako inak by spotrebiteľ mohol preveriť správnosť rozsahu RPMN ako jednej z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere umožňujúcej posúdiť výhodnosť úveru, čo nepochybne má zásadný vplyv na jeho rozhodnutie vstúpiť do úverového vzťahu s veriteľom (do pozornosti rozsudok KS Prešov sp. zn. 7Co/175/2018). S neuvedením všetkých predpokladov použitých na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov zákon o spotrebiteľských úveroch v ust. § 11 ods. 1 spája následok v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti tohto úveru. So zreteľom na všetky tieto dôvody tak súd prvej inštancie správne rozhodol o rozsahu povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi istinu 4.770,62 eur z celkovej sumy poskytnutého úveru 5.000,- eur.

14. Odvolací súd za situácie, že správne je rozhodnutie súdu prvej inštancie aj vo výroku o trovách konania, rozsudok vo výrokoch III. a IV. potvrdil postupom podľa § 387 CSP.

15. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalobca vzhľadom na výsledok odvolacieho konania nemá právo na náhradu trov a žalovanej v tomto štádiu konania trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).